

για μια αναρχοκομμουνιστική και κοινοτιστική

ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΑΡΜΟΝΙΑ

..... τεύχος 20 ===== X- 2000.....

Όταν ένας υπουργός Εργασίας δηλώνει με κάθε τρόπο και σε κάθε ευκαιρία ότι "η κοινωνία πιέζει μαζικά" για κατάργηση των κεκτημένων "μεμονωμένων χώρων", γνωρίζουμε πολύ καλά ότι κάνει απλώς τη δουλειά του, και μάλιστα πολύ καλά.... Η γνωστή τεχνική "διαίρει και βασίλευε" στοχεύει πάντοτε στο να φέρει το εκάστοτε αγωνιζόμενο τμήμα/κλάδο εργαζομένων αντιμέτωπο "με την κοινωνία" (διάβαζε: με άλλα τμήματα/κλάδους εργαζομένων), να καταστήσει "ανήθικες" τις διεκδικήσεις του ("520.000 άνεργοι—δύο εκατομ. άτομα μαζί με τις οικογένειές τους—έχουν πρόβλημα επιβίωσης κι εσείς ζητάτε αυξήσεις") και να υπονομεύσει έτσι εξ αρχής οποιαδήποτε μορφή αλληλεγγύης των άλλων εργαζομένων προς αυτό, ανοίγοντας έτσι διάπλατα τον δρόμο για την καταστολή του.

Τα τελευταία χρόνια αυτή η τεχνική έχει εκλεπτυνθεί από τους Σοσιαλδημοκράτες—παραμένουν οι καλύτεροι διαχειριστές του Κεφαλαίου και των στόχων του—και φέρνει, δυστυχώς, καλύτερα αποτελέσματα, κι αυτό πρέπει να το αναγνωρίσουμε ώστε να βρούμε και τους καταλληλότερους τρόπους για να το αντιμετωπίσουμε. Δυστυχώς ακούμε όλο και συχνότερα από εργαζόμενους απόψεις του είδους: "ευτυχώς δεν με «πιάνει» ο νέος νόμος για τις συντάξεις" («πιάνει» όμως τα παιδιά του, αλλά αυτό δείχνει να μην τον ενδιαφέρει....), "γιατί να πληρώνονται οι δάσκαλοι κι οι καθηγητές τους καλοκαιρινούς μήνες που κάθονται", "να ιδιωτικοποιηθούν" οι δημόσιοι υπάλληλοι, που κάθονται όλη μέρα, ώστε να απολύονται αν δεν δουλεύουν" κ.ο.κ. Τέτοιου είδους απόψεις τις ακούμε σχεδόν καθημερινά στο λεωφορείο, στη δουλειά, στο τυροπιτάδικο, μέσα στο ίδιο μας το σπίτι....

Τέτοιες απόψεις εκφράζονται όλο και πιο συχνά και από όλο και πιο πολλούς εργαζόμενους, καθιστώντας έτσι απολύτως αναγκαία την πληροφόρησή τους αναφορικά με την σημασία της ταξικής αλληλεγγύης και την αρχή στην οποία βασίζεται αυτή η αλληλεγγύη: την συστράτευση όλων των μελών της εργατικής τάξης με όποιο κομμάτι της πλήττεται από αποφάσεις/νόμους της καπιταλιστικής πολιτικής, ή καταστέλλεται, ή αγωνίζεται για να βελτιώσει την κατάστασή του, διότι η βελτίωση της κατάστασης ενός κομματιού της εργατικής τάξης είναι βελτίωση της κατάστασης όλης της τάξης, αφού αυτή η συστράτευση καθιστά θέμα χρόνου τη βελτίωση της κατάστασης και των άλλων τμημάτων της τάξης. Κοντολογίς, όσοι προλετάριοι βρίσκονται "ψηλότερα" από τους άλλους προλετάριους απλώνουν το χέρι για να ανεβάσουν και τους άλλους πιο ψηλά.

Σε πόσο κακή κατάσταση βρισκόμαστε και πόσο αναγκαία είναι η εκ νέου ανάδειξη της σημασίας της ταξικής αλληλεγγύης φαίνεται από την αχρηστία στην οποία έχει εδώ και καιρό πέσει το πολυτιμότερο, δηλαδή αποτελεσματικότερο όπλο της εργατικής τάξης: η απεργία συμπαράστασης.

Για την αντιμετώπιση των απόψεων πολλών εργαζομένων, δείγμα των οποίων παραθέσαμε στη δεύτερη παράγραφο, εξίσου αναγκαία είναι κι η πληροφόρηση σχετικά με το τι αντιπροσωπεύει ο μισθός/ημερομίσθιο: τι πραγματικά περιλαμβάνει και πόσες ώρες εργασίας προαπαιτεί. Πρώτ' απ' όλα, να γίνει απολύτως σαφές και κατανοητό ότι μέσω της ταξικής πάλης διάφορα κομμάτια της εργατικής τάξης απαίτησαν και αύξησαν τον συνολικό μισθό τους κι όχι τον μισθό τους σε χρήμα. Δηλαδή, σε κάποια απεργία τους οι υπάλληλοι της ΔΕΗ αύξησαν τον μισθό τους πετυχαίνοντας να πληρώνουν μειωμένη τιμή ρεύματος. Άλλοι εργαζόμενοι ανάγκασαν τα αφεντικά τους να πληρώνουν τις καλοκαιρινές διακοπές των παιδιών τους. Άρα, όταν οι καπιταλιστές μιλάνε για "προνόμια", σημαίνει ότι εντείνουν την επίθεσή τους για να πετύχουν περαιτέρω μείωση του κόστους εργασίας. Δεύτερον, να γίνει σαφές τι είναι το 8ωρο/πενθήμερο/40ωρο/14 μισθοί ανά έτος κ.λπ., διότι συναντάμε όλο και περισσότερους Έλληνες εργαζόμενους που θεωρούν φυσιολογικό να πληρώνονται πέντε ημερομίσθια για πέντε 8ωρες μέρες εργασίας....

Το συμφέρον μας το υπερασπίζουμε καλά μόνον όταν υποστηρίζουμε και το συμφέρον μας ως τάξη, ειδικά η ήττα του "διπλανού" εργαζόμενου θα γίνει και δική μας ήττα.

Basta

Ήρθα τότε και τότε στον κόσμο, μεγάλωσα εκεί κι εκεί, πήγα κανονικά στο σχολείο, είμαι αυτό κι αυτό και ονομάζομαι έτσι κι έτσι και δε σκέφτομαι πολύ. Από άποψη φύλου είμαι άντρας, από πολιτειακή άποψη ένας καλός πολίτης και λόγω της τάξης μου ανήκω στην καλύτερη κοινωνία. Είμαι ένα καθαρό, σιωπηλό, ευγενικό μέλος της ανθρώπινης κοινωνίας, ένας λεγόμενος καλός πολίτης, πίνω ευχαρίστως ένα ποτήρι μπίρα με καθαρό μυαλό και δε σκέφτομαι πολύ. Είναι ολοφάνερο ότι προτιμώ το καλό φαγητό και είναι επίσης ολοφάνερο ότι οι ιδέες μου είναι ξένες. Η έντονη σκέψη μου είναι ολότελα ξένη· οι ιδέες μου είναι ολότελα ξένες, και γι' αυ-

τό είμαι ένας καλός πολίτης, γιατί ένας καλός πολίτης δε σκέφτεται πολύ. Ένας καλός πολίτης τρώει το φαγητό του κι αυτό είν' όλο!

Το κεφάλι μου δεν το κουράζω πολύ, αυτό τ' αφήνω σ' άλλους ανθρώπους. Όποιος κουράζει το κεφάλι του γίνεται μισητός· όποιος σκέφτεται πολύ, θεωρείται άβολος άνθρωπος. Ακόμη κι ο Ιούλιος Καίσαρας έδειξε με το χοντρό του δάχτυλο τον ισχνό, με τα κοίλα μάτια Κάσσιο, τον οποίο φοβόταν, επειδή υποψιαζόταν ότι είχε ιδέες. Ένας καλός πολίτης δεν επιτρέπεται να προκαλεί φόβο και υποψία· η υπερβολική σκέψη δεν είναι δική μου υπόθεση. Όποιος σκέφτεται πολύ γίνεται αντιπαθητικός, και είναι εντελώς περιττό να γίνεσαι αντιπαθητικός. Το να κοιμάσαι και να ροχαλίζεις είναι καλύτερο απ' το να γράφεις στίχους και να σκέφτεσαι. Ήρθα τότε και τότε στον κόσμο, πήγα εκεί κι εκεί στο σχολείο, διαβάζω ευκαιριακά αυτή κι αυτή την εφημερίδα, ασκώ αυτό κι αυτό το επάγγελμα, είμαι τόσο και τόσο χρονών, φαίνομαι να είμαι ένας καλός πολίτης και φαίνομαι να προτιμώ το καλό φαγητό. Το κεφάλι μου δεν το κουράζω πολύ, επειδή αυτό το αφήνω σ' άλλους ανθρώπους. Ο έντονος προβληματισμός δεν είναι δική μου υπόθεση γιατί όποιος σκέφτεται πολύ, του πονάει το κεφάλι, και ο πονοκέφαλος είναι ολότελα περιττός. Το να κοιμάσαι και να ροχαλίζεις είναι καλύτερο απ' το να προβληματίζεσαι, κι ένα ποτήρι μπίρα με καθαρό μυαλό είναι κατά πολύ καλύτερο απ' το να γράφεις στίχους και να σκέφτεσαι. Οι ιδέες μου είναι ολότελα ξένες, και το κεφάλι μου σε καμία περίπτωση δε θέλω να το προβληματίσω, αυτό τ' αφήνω στους πολιτικούς καθοδηγητές. Γι' αυτό είμαι δα ένας καλός πολίτης, για να έχω την ησυχία μου, για να μη χρειάζεται να προβληματίζω το κεφάλι μου, για να μου είναι οι ιδέες ολότελα ξένες και για να μπορώ να φοβάμαι την έντονη σκέψη. Την έντονη σκέψη τη φοβάμαι. Όταν σκέφτομαι έντονα, ζαλίζομαι εντελώς. Προτιμώ να πίνω ένα ποτήρι μπίρα και ν' αφήνω κάθε έντονη σκέψη στους πολιτικούς κυβερνήτες. Οι πολιτικοί μπορούν, παρακαλώ, να σκέφτονται με όση ένταση θέλουν και για τόση ώρα, μέχρι να σπάσουν τα κεφάλια τους. Εγώ πάντα ζαλίζομαι εντελώς όταν κουράζω το κεφάλι μου κι αυτό δεν είναι καλό, και γι' αυτό κουράζω το κεφάλι μου όσο λιγότερο γίνεται και παραμένω ωραία ζαλισμένος κι απροβλημάτιστος. Αν σκέφτονται μόνο οι πολιτικοί καθοδηγητές μέχρι να ζαλιστούν και μέχρι να σπάσει το κεφάλι τους, τότε όλα είν' εντάξει κι εγώ μπορώ να πίνω ήσυχος με καθαρό μυαλό την μπίρα μου, να προτιμώ το καλό φαγητό και τη νύχτα να κοιμάμαι γλυκά και να ροχαλίζω, αφού το να κοιμάσαι και να ροχαλίζεις είναι καλύτερο από το να προβληματίζεσαι και καλύτερο από το να γράφεις στίχους και να σκέφτεσαι. Όποιος κουράζει το κεφάλι του γίνεται μισητός κι όποιος διαδηλώνει προθέσεις και απόψεις θεωρείται άβολος άνθρωπος, όμως ένας καλός πολίτης δεν πρέπει να είναι άβολος αλλά βολικός. Αφήνω με πλήρη ψυχική ηρεμία την έντονη και προβληματική σκέψη στους πολιτικούς καθοδηγητές, γιατί εγώ είμαι μόνο ένα σταθερό κι ασήμαντο μέλος της ανθρώπινης κοινωνίας κι ένας λεγόμενος καλός πολίτης ή μικροαστός, που πίνει ευχαρίστως τη μπίρα του με καθαρό μυαλό και τρώει ευχαρίστως το όσο γίνεται καλό, λιπαρό, νόστιμο φαγητό του κι αυτό είν' όλο!

Οι πολιτικοί ας σκέφτονται μέχρι να παραδεχτούν ότι ζαλίστηκαν κι έχουν πονοκέφαλο. Ένας καλός πολίτης δεν πρέπει ποτέ να 'χει πονοκέφαλο, απεναντίας, πρέπει να απολαμβάνει με καθαρό, υγιές μυαλό την μπίρα του και τη νύχτα να κοιμάται γλυκά και να ροχαλίζει. Ονομάζομαι έτσι κι έτσι, ήρθα τότε και τότε στον κόσμο, πήγα εκεί και εκεί κανονικά και σύμφωνα με το καθήκον μου στο σχολείο κυνηγημένος, διαβάζω ευκαιριακά αυτή κι αυτή την εφημερίδα, είμαι στο επάγγελμα αυτό κι αυτό, αριθμώ τόσα και τόσα χρόνια και παραιτούμαι από το να σκέφτομαι και να κουράζω το κεφάλι μου γιατί την κούραση και τον προβληματισμό τ' αφήνω μετά χαράς σε καθοδηγητικά και κυβερνητικά κεφάλια, που αισθάνονται υπεύθυνα. Εγώ δεν αισθάνομαι ούτε πίσω μου ούτε μπροστά μου ευθύνη, γιατί πίνω την μπίρα μου με καθαρό μυαλό και δε σκέφτομαι πολύ, αλλά

αφήνω αυτή την ιδιόμορφη ευχαρίστηση σε κεφάλια που έχουν την ευθύνη. Πήγα εκεί κι εκεί στο σχολείο, όπου αναγκάστηκα να κουράσω το κεφάλι μου, που από τότε ποτέ πια δεν το κούρασα και δεν το απασχόλησα πολύ. Γεννήθηκα εκεί και εκεί, έχω αυτό κι αυτό το όνομα, δε φέρω καμιά ευθύνη και δεν είμαι σε καμιά περίπτωση μοναδικός στο είδος μου. Ευτυχώς υπάρχουν πάρα πολλοί που, όπως κι εγώ, απολαμβάνουν τη μπίρα τους με καθαρό μυαλό, που σκέφτονται το ίδιο λίγο και τους αρέσει το ίδιο λίγο να σπάνε το κεφάλι τους όπως εμένα, που τ' αφήνω χαρούμενος σε άλλους ανθρώπους, π.χ. στους πολιτικούς. Η έντονη σκέψη είναι σ' εμένα, το σιωπηλό μέλος της ανθρωπίνης κοινωνίας, ολότελα ξένη, κι ευτυχώς όχι μόνο σ' εμένα αλλά σε λεγεώνες από τέτοιους που, όπως εγώ, προτιμούν να τρώνε καλά και να μη σκέφτονται πολύ, είναι τόσο και τόσο χρονών, μεγάλωσαν εκεί και εκεί, είναι καθαρά μέλη της ανθρωπίνης κοινωνίας, όπως εγώ, κι είναι καλοί πολίτες, όπως εγώ, και στους οποίους η έντονη σκέψη είναι το ίδιο ξένη όπως σ' εμένα, κι αυτό ειν' όλο!

Ρόμπερτ Βάλζερ (1878-1956)

Από τις **Εποικοδομητικές Κατεδαφίσεις** διατίθενται τα κατωτέρω φυλλάδια στην τιμή των 300 δρχ. το ένα (συμπεριλαμβανομένων των γραμματοσήμων). Στείλτε τα χρήματα μαζί με το γράμμα σας στη διεύθυνση: **Τ. Θ. 76148 Τ. Κ. 17110 Νέα Σμύρνη Αθήνα.**

1. Π. Κροπότκιν: **Η ΠΑΡΙΣΙΝΗ ΚΟΜΜΟΥΝΑ**
2. Π. Κροπότκιν: **Η ΟΡΓΑΝΩΜΕΝΗ ΕΚΔΙΚΗΣΗ ΠΟΥ ΑΠΟΚΑΛΕΙΤΑΙ "ΔΙΚΑΙΟΣΥΝΗ"**
3. Μ. Μπακούνιν: **ΑΝΘΟΛΟΓΙΑ**
4. Ρ. Ναγκόρσκι: **ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΟΥ ΑΝΑΡΧΙΚΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΣΤΗΝ ΠΟΛΩΝΙΑ 1890-1915**
5. Μπ. Τρέιβεν: **ΜΑΣΤΟΡΑΣ ΤΟΥ ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΟΣ**
6. Μ. Μπακούνιν: **ΑΠΑΡΑΙΤΗΤΕΣ ΔΙΕΥΚΡΙΝΙΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΤΗΣ ΣΚΕΨΗΣ ΤΟΥ**
7. Ουώκερ Σμιθ: **ΣΑΜΠΟΤΑΖ (Μια Μορφή Ταξικής Πάλης)**
8. Αναρχοκομμουνιστική Ομοσπονδία Αγγλίας: **Η ΔΙΚΗ ΜΑΣ ΑΠΩΝΗ**
9. Κ. Μπερνέρι: **ΕΡΓΑΤΟΛΑΤΡΕΙΑ**
10. & 11. Μ. Μπακούνιν: **ΓΡΑΜΜΑΤΑ ΣΕ ΕΝΑΝ ΓΑΛΛΟ (Μέρη Α' και Β')**
12. Henk Canne Meijer: **Η ΚΑΤΑΓΩΓΗ ΤΟΥ ΚΙΝΗΜΑΤΟΣ ΤΩΝ ΣΥΜΒΟΥΛΙΩΝ ΣΤΗ ΓΕΡΜΑΝΙΑ**
13. Πητ Ποστ: **ΑΝΑΡΧΟΚΟΜΜΟΥΝΙΣΜΟΣ Ή ΘΑΝΑΤΟΣ !**
14. Καρλ Κορς: **Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΤΙΚΗ ΚΟΜΜΟΥΝΑ**

"Συγγνώμη που ρωτάω, αλλά πώς πείθετε τα ανθρώπινα πειραματόζωα να συμμετέχουν σε αυτά τα πειράματα;" είπε ο Τέρι.

"Α, δεν είναι δύσκολο", είπε ο δόκτωρ Ντάντεν. "Ευτυχώς το πανεπιστήμιο αποτελεί για εμάς μεγάλη δεξαμενή ατόμων που επιθυμούν να συμμετέχουν. Πολλοί φοιτητές βρίσκουν αρκετά διασκεδαστικό το περιβάλλον της αίθουσας στέρησης ύπνου, σε σύγκριση με τα περισσότερα δωμάτια της φοιτητικής εστίας. Και...φυσικά...τους πληρώνουμε καλά, θα έλεγα."

"Παρ' όλα αυτά..."

"Εσείς κι εγώ, Τέρι...σπουδάσαμε τον παλιό καλό καιρό που οι φοιτητές έπαιρναν πλήρη επιδόματα σπουδών...Εμείς ήμαστε καλομαθημένοι, μας είχαν στα πούπουλα. Έκτοτε όμως χρειάστηκε να παρθούν μέτρα: απαραίτητα μέτρα, κατά τη γνώμη μου. Οι σημερινοί φοιτητές...παραπονιούνται για το πόσο πλήττονται από τη φτώχεια...[Οι εφημερίδες] είναι γεμάτες από σπαραξικάρδιες ιστορίες [φοιτητών] που αναγκάζονται να πλένουν πιάτα ή τζάμια αυτοκινήτων ή να κάνουν ακόμη χειρότερα πράγματα...Χαριτωμένες απόφοιτες του πανεπιστημίου του Λονδίνου αναγκάζονται να δουλεύουν για ένα ξεροκόμματο στα μπαρ-με-ξεστήθωτες, του Σόχο. Ή να χορεύουν στην αγκαλιά των πελατών. Ή να κάνουν δημοσίως στριπτής, ή να επιδίδονται ενίοτε στην πορνεία. Οι αίθουσες μασάζ αυτής της πόλης είναι γεμάτες φοιτήτριες, ξέρετε..."

"Αλήθεια;"

"...Βλέπετε, εμείς παρέχουμε μια αξιοπρεπή εναλλακτική λύση σε αυτή τη σκλαβιά..."

"Με άλλα λόγια, δηλαδή, παρέχετε κοινωνική υπηρεσία."

"Ακριβώς. Είμαι κοινωνικός ευεργέτης. Ήρωας του άτιμου του κοινωνικού συνόλου..."

(Απόσπασμα από το βιβλίο "Το σπίτι του ύπνου", του Τζόνναθαν Κόου.)

Μια από τις συνηθέστερες αντιρρήσεις για τον Κομμουνισμό είναι ότι οι άνθρωποι δεν είναι αρκετά καλοί για να ζήσουν σε μια Κομμουνιστική κατάσταση πραγμάτων. Δεν θα υποτάσσονταν μεν σε έναν καταναγκαστικό Κομμουνισμό, όμως δεν είναι ώριμοι για τον ελεύθερο, Αναρχικό Κομμουνισμό. Αιώνες ατομικιστικής εκπαίδευσης τους έκαναν πολύ εγωιστές. Η δουλεία, η υποταγή στον ισχυρότερο και η εργασία υπό το μαστίγιο της αναγκαιότητας τους έκαναν ακατάλληλους για μια κοινωνία όπου ο καθένας θα είναι ελεύθερος και δεν θα γνωρίζει κανέναν καταναγκασμό έξω από αυτόν που προκύπτει από μια ελεύθερα ανειλημμένη υποχρέωση απέναντι στους άλλους, και από την αποδοκιμασία τους αν δεν τηρεί αυτές τις υποχρεώσεις. Επομένως, μας λένε, κάποια ενδιάμεση μεταβατική κοινωνική κατάσταση είναι αναγκαία ως ένα βήμα προς τον Κομμουνισμό.

Παλιές απόψεις με νέες λέξεις: απόψεις που εκφράστηκαν ξανά και πάλι με την πρώτη απόπειρα για οποιαδήποτε μεταρρύθμιση, πολιτική ή κοινωνική, σε οποιαδήποτε ανθρώπινη κοινωνία. Απόψεις που ακούσαμε πριν την κατάργηση της δουλείας: απόψεις που εκφράστηκαν πριν από είκοσι και σαράντα αιώνες από εκείνους που τους αρέσει τόσο πολύ η ησυχία τους ώστε δεν τρέφουν καμία συμπάθεια για ραγδαίες αλλαγές: που τους τρομάζει το θάρρος της σκέψης και που οι ίδιοι δεν έχουν υποφέρει αρκετά από τις αδικίες αυτής της κοινωνίας ώστε να νιώθουν τη βαθιά αναγκαιότητα για νέα ζητήματα!

Οι άνθρωποι δεν είναι αρκετά καλοί για Κομμουνισμό, μήπως όμως είναι αρκετά καλοί για Καπιταλισμό; Αν όλοι οι άνθρωποι ήσαν καλόκαρδοι, καλόβουλοι και δίκαιοι δεν θα εκμεταλλεύονταν ποτέ ο ένας τον άλλον, μολονότι θα είχαν τα μέσα για να το κάνουν. Με τέτοιους ανθρώπους η ατομική κατοχή κεφαλαίου δεν θ' αποτελούσε κίνδυνο. Ο καπιταλιστής θα έσπευδε να μοιραστεί τα κέρδη του με τους εργάτες και οι καλύτερα αμειβόμενοι εργάτες με όσους υποφέρουν από περιστασιακές κακοτυχίες. Αν οι άνθρωποι ήσαν προνοητικοί δε θα παρήγαγαν βελούδο και πολυτελή αγαθά τη στιγμή που υπάρχει έλλειψη τροφίμων στις καλύβες: δε θα έκτιζαν παλάτια τη στιγμή που υπάρχουν τρώγλες.

Αν οι άνθρωποι είχαν ένα βαθιά ανεπτυγμένο περί δικαίου αίσθημα δεν θα καταπίεζαν άλλους ανθρώπους. Οι πολιτικοί δε θα εξαπατούσαν τους εκλογείς τους, το Κοινοβούλιο δε θα ήταν μια αίθουσα φλυαρίας και εξαπάτησης και οι αστυφύλακες του Τσαρλς Ουώρρεν θα αρνούντο να κτυπήσουν με τα ρόπαλά τους τους ομιλητές και ακροατές της πλατείας Τραφάλγκαρ. Και αν οι άνθρωποι ήσαν θαρραλέοι, είχαν αυτο-σεβασμό και ήσαν λιγότερο εγωιστές, ακόμη κι ένας κακός καπιταλιστής δε θ' αποτελούσε κίνδυνο: οι εργάτες σύντομα θα τον υποβίβαζαν στον ρόλο ενός απλού συντρόφου-διευθυντή. Ακόμη και ένας Βασιλιάς δε θα ήταν επικίνδυνος διότι οι άνθρωποι θα τον θεωρούσαν απλώς ως έναν συνάνθρωπο που δεν μπορούσε να κάνει μια καλύτερη δουλειά και έτσι του ανέθεσαν να υπογράψει κάποια βλακώδη έγγραφα και να τα στέλνει σε άλλους τρελλάρες που αυτο-χαρακτηρίζονται Βασιλιάδες.

Όμως οι άνθρωποι δεν είναι αυτό που θα θέλαμε να είναι: ελεύθεροι στο πνεύμα, ανεξάρτητοι, προνοητικοί, φιλόστοργοι και συμπονετικοί. Και ακριβώς γι' αυτό, λοιπόν δεν πρέπει να εξακολουθήσουν να ζουν στο τωρινό σύστημα, το οποίο τους επιτρέπει να καταπιέζουν και να εκμεταλλεύονται ο ένας τον άλλον. Πάρτε για παράδειγμα αυτούς τους εξαθλιωμένους ράπτες που διαδήλωναν την περασμένη Κυριακή στους δρόμους και υποθέστε ότι ένας απ' αυτούς κληρονόμησε 100 λίρες από έναν αμερικανό θείο. Με αυτές τις 100 λίρες σίγουρα δε θα φτιάξει μια ένωση παραγωγών με μια ντουζίνα εξήθλιωμένων ραπτών σε μια προσπάθεια να βελτιώσει την κατάστασή τους. Θα γίνει εκμεταλλευτής (SWEATER). Λέμε, λοιπόν, ότι σε μια κοινωνία που ο άνθρωπος είναι τόσο κακός, όσο αυτός ο κληρονόμος του αμερικανού, είναι πολύ δύσκολο γι' αυτόν να έχει γύρω του εξήθλιωμένους εργάτες. Μόλις μπορέσει θα τους εκμεταλλευτεί, ενώ αν αυτοί οι ίδιοι ράπτες είχαν μια ζωή εξασφαλισμένη από τα Κομμουνιστικά κέντρα τροφοδοσίας (COMMUNIST STORES) κανένας τους δε θα ίδρωνε για να κάνει πλουσιότερο τον πρώην σύντροφό του, κι ο νέος εκμεταλλευτής δε θα γινόταν το απαίσιο τέρας που σίγουρα θα γίνει αν εξακολουθήσει να είναι εκμεταλλευτής.

Μας λένε ότι είμαστε πολύ δουλοπρεπείς, πολύ κενόδοξοι για να ζήσουμε σε ελεύθερους θεσμούς. Εμείς όμως λέμε ότι επειδή όντως είμαστε τόσο δουλοπρεπείς δεν πρέπει να υπομείνουμε άλλο τους τωρινούς θεσμούς που συμβάλλουν στην αύξηση της δουλοφροσύνης. Βλέπουμε ότι οι Βρετανοί, οι Γάλλοι και οι Αμερικανοί επιδεικνύουν την πιο αηδιαστική δουλοφροσύνη απέναντι στους Γκλάντστοουν, Μπουλανζέ και Γκουλντ. Και συμπεραίνουμε ότι με μια ανθρωπότητα που είναι ήδη προικισμένη με τέτοια δουλικά ένστικτα είναι πολύ κακό το ότι οι μάζες στερούνται δια της βίας ανώτερη εκπαίδευση και είναι εξαναγκασμένες να ζουν στη σημερινή ανισότητα πλούτου, εκπαίδευσης και γνώσης. Η ανώτερη εκπαίδευση και η ισότητα των συνθηκών θα είναι τα μόνα μέσα για

την καταστροφή των κληρονομημένων δουλικών ενστίκτων, και δεν μπορούμε να καταλάβουμε πώς μπορούν τα δουλικά ένστικτα να αποτελέσουν ένα επιχείρημα για τη διατήρηση, έστω και για μία ακόμη ημέρα, της ανισότητας των ανθρώπων· για την άρνηση της ισότητας της εκπαίδευσης για όλα τα μέλη της κοινότητας.

Ο χώρος μας είναι περιορισμένος, αν όμως υποβάλουμε στην ίδια ανάλυση οποιαδήποτε άλλη όψη της κοινωνικής μας ζωής θα δούμε ότι το τωρινό καπιταλιστικό, εξουσιαστικό σύστημα είναι εντελώς ακατάλληλο για μια κοινωνία ανθρώπων τόσο απρονόητων, τόσο άπληστων, τόσο εγωιστών και τόσο δουλοπρεπών, όσο είναι τώρα. Άρα, όταν ακούμε κάποιους να λένε ότι οι Αναρχικοί φαντάζονται τους ανθρώπους πολύ καλύτερους απ'ό,τι πράγματι είναι, απλώς απορούμε πώς μπορούν ευφυείς άνθρωποι να επαναλαμβάνουν τέτοια ανοησία. Δε λέμε διαρκώς ότι το μόνο μέσον για να γίνουν οι άνθρωποι λιγότερο άπληστοι και εγωιστές, λιγότερο φιλόδοξοι και ταυτόχρονα λιγότερο δουλοπρεπείς είναι η εξάλειψη των συνθηκών εκείνων που ευνοούν την αύξηση του εγωισμού και της απληστίας, της δουλοφροσύνης και της φιλοδοξίας; Η μόνη διαφορά ανάμεσα σε εμάς και σε εκείνους που προβάλλουν την ανωτέρω ένσταση είναι αυτή: εμείς δεν διογκώνουμε σαν αυτούς τα κατώτερα ένστικτα των μαζών και δεν κλείνουμε αυτάρεσκα τα μάτια μας απέναντι στα ίδια κακά ένστικτα των ανωτέρων τάξεων. Υποστηρίζουμε ότι και ο κυβερνών και ο κυβερνώμενος φθείρονται από την εξουσία· και ο εκμεταλλευτής και ο υφιστάμενος εκμετάλλευση φθείρονται από την εκμετάλλευση· ενώ οι αντίπαλοί μας δείχνουν να παραδέχονται ότι υπάρχει ένα άλας της γης—οι κυβερνώντες, οι εργοδότες, οι διευθυντές—που, ευτυχώς, προφυλάσσει εκείνους τους κακούς ανθρώπους—τους κυβερνώμενους, τους υφιστάμενους εκμετάλλευση, τους διευθυνόμενους—από το να γίνουν χειρότεροι απ'ό,τι είναι.

Υπάρχει διαφορά, κι είναι μια διαφορά τεράστια. Εμείς παραδεχόμαστε τις ατέλειες της ανθρώπινης φύσης, αλλά δεν εξαιρούμε απ'αυτές τους κυβερνώντες. Αυτοί τους εξαιρούν, αν και μερικές φορές το κάνουν ασυνείδητα· κι επειδή εμείς δεν κάνουμε αυτή την εξαίρεση λένε ότι είμαστε ονειροπόλοι, "μη πρακτικοί άνθρωποι".

Αυτή είναι μια παλιά διαμάχη, μια διαμάχη μεταξύ των "πρακτικών" και των "μη πρακτικών" ανθρώπων, των λεγομένων Ουτοπιστών: μια διαμάχη που ανανεώνεται με κάθε προτεινόμενη αλλαγή και που καταλήγει πάντοτε στη πλήρη ήττα όσων αυτο-χαρακτηρίζονται πρακτικοί άνθρωποι.

Πολλοί από εμάς πρέπει να ενθυμούνται τη διαμάχη που ξέσπασε στην Αμερική πριν την κατάργηση της δουλείας. Όταν υποστηρίχθηκε η πλήρης χειραφέτηση των Νέγρων, οι πρακτικοί άνθρωποι έλεγαν συνήθως ότι αν δεν εξαναγκάζονταν πιά οι Νέγροι να δουλεύουν υπό το μαστίγιο των ιδιοκτητών τους δε θα δούλευαν καθόλου και σύντομα θα γίνονταν βάρος στην κοινότητα. Τα μαστίγια με τα χοντρά λουριά θα μπορούσαν, έλεγαν, να απαγορευτούν και το πάχος των λουριών θα μπορούσε σιγά-σιγά να μειωθεί αρχικά στη μισή ίντσα, δια νόμου, και κατόπιν σε μερικά δέκατα της ίντσας· ένα είδος μαστιγίου όμως έπρεπε να παραμείνει. Και όταν οι οπαδοί της κατάργησης της δουλείας έλεγαν—όπως λέμε κι εμείς τώρα—ότι η απόλαυση κάποιου των προϊόντων της εργασίας του θα αποτελούσε ένα πολύ πιδ ισχυρό κίνητρο για δουλειά απ'όσο το χοντρότερο μαστίγιο, οι άλλοι έλεγαν "ανοησίες, φίλε μου", όπως λένε τώρα και σ'εμάς. "Δεν γνωρίζετε την ανθρώπινη φύση! Χρόνια και χρόνια δουλείας τους έκαναν απρονόητους, τεμπέληδες και δουλοπρεπείς, και η ανθρώπινη φύση δε μπορεί ν'αλλάξει σε μία ημέρα. Έχετε βεβαίως τις καλύτερες προθέσεις, όμως είστε εντελώς "μη πρακτικοί"."

Λοιπόν, για κάποιο διάστημα οι πρακτικοί είχαν το δικό τους τρόπο να βρίσκουν λύσεις για την ομαλή χειραφέτηση των Νέγρων. Αλίμονο, όμως. Οι λύσεις αυτές αποδείχθηκαν εντελώς μη πρακτικές και ξέσπασε εμφύλιος πόλεμος—ο αιματηρότερος εμφύλιος πόλεμος. Όμως ο πόλεμος οδήγησε στην κατάργηση της δουλείας χωρίς καμία μεταβατική περίοδο. Και, κοιτάχτε, δεν προέκυψε καμία από τις τρομερές συνέπειες που προέβλεπαν οι πρακτικοί άνθρωποι. Οι Νέγροι δουλεύουν, είναι εργατικοί και φιλόπονοι, είναι προνοητικοί—ναι, και μάλιστα πολύ προνοητικοί—και για το μόνο που μπορεί κανείς να λυπάται είναι ότι οι λύσεις που υποστήριζε η αριστερή πτέρυγα του στρατοπέδου των μη πρακτικών—πλήρης ισότητα και αναδιανομή της γης—δεν πραγματοποιήθηκαν: θα μας είχαν γλυτώσει σήμερα από πολλές φασαρίες.

Την ίδια περίπου εποχή μια παρόμοια διαμάχη ξέσπασε στη Ρωσία και η αιτία ήταν η εξής. Στη Ρωσία υπήρχαν 20 εκατομμύρια δουλοπάροικοι. Για πάρα πολλές γενιές βρίσκονταν υπό την κυριαρχία, ή μάλλον υπό τη ράβδο, του ιδιοκτήτη τους. Ραβδίζονταν επειδή καλλιεργούσαν άσχημα τη γη, ραβδίζονταν επειδή δε διατηρούσαν καθαρά τα οικήματά τους, ραβδίζονταν επειδή δεν ύφαιναν καλά τα ρούχα τους, ραβδίζονταν γιατί δεν πάντρευαν νωρίτερα τα αγόρια και τα κορίτσια τους—ραβδίζονταν για κάθε τι. Η δουλοφροσύνη, η απρονοησία ήσαν τα θεωρούμενα χαρακτηριστικά τους.

Ήρθαν τώρα οι Ουτοπιστές και δεν απαίτησαν τίποτε λιγότερο από το εξής: Πλήρης

απελευθέρωση των δουλοπάροικων* άμεση κατάργηση των υποχρεώσεων των δουλοπάροικων απέναντι στους κυρίους. Ακόμη περισσότερο: άμεση κατάργηση της δικαιοδοσίας του κυρίου και παράδοση όλων των υποθέσεων, που έως τότε εκδίκασε, σε δικαστήρια εκλεγμένα από τους χωρικούς, που θα δικάζουν όχι σύμφωνα με νόμους που δεν γνωρίζουν αλλά σύμφωνα με τα έγγραφα έθιμά τους. Αυτή ήταν η μη πρακτική λύση που πρότεινε το στρατόπεδο των μη πρακτικών ανθρώπων, και οι πρακτικοί τη θεώρησαν σαν σκέτη ανοησία.

Ευτυχώς όμως υπήρχε τότε στη Ρωσία αρκετό πνεύμα μη πρακτικότητας, το οποίο το συντηρούσε το πνεύμα μη πρακτικότητας των χωρικών, που εξεγέρθηκαν με κοντάρια ενάντια σε πυροβόλα όπλα και αρνήθηκαν να υποταχθούν, παρόλες τις σφαγές, και ενίσχυσαν έτσι το μη πρακτικό πνεύμα σε τέτοιο βαθμό, ώστε έδωσαν τη δυνατότητα στο στρατόπεδο των μη πρακτικών ν' αναγκάσει τον Τσάρο να υπογράψει τη δική τους λύση—που ωστόσο ήταν σε κάποιο βαθμό κουτσουρεμένη. Οι περισσότεροι πρακτικοί έσπευσαν να φύγουν από τη Ρωσία για να μη τους κόψουν το λαρύγγι τις επόμενες ημέρες μετά τη μετατροπή αυτής της μη πρακτικής λύσης σε νόμο.

Όλα όμως έγιναν ήσυχα, παρόλα τα πολλά σφάλματα που εξακολουθούσαν να κάνουν οι πρακτικοί. Αυτοί οι σκλάβοι που θεωρούνταν απρονόητοι, εγωιστικά κτήνοι κ.ο.κ. επέδειξαν τέτοια καλή λογική, τέτοια οργανωτική ικανότητα, ώστε ξεπέρασαν τις προσδοκίες ακόμη και των περισσότερο μη πρακτικών Ουτοπιστών. Και τρία χρόνια μετά τη Χειραφέτηση, η γενική εικόνα των χωριών άλλαξε τελείως. Οι σκλάβοι έγιναν Άνθρωποι!

Οι Ουτοπιστές κέρδισαν τη μάχη. Απέδειξαν ότι αυτοί ήσαν οι πραγματικοί πρακτικοί άνθρωποι και ότι εκείνοι που καμώνονταν ότι ήσαν πρακτικοί, ήσαν ηλίθιοι. Και αυτό για το οποίο λυπούνται τώρα όλοι όσοι γνωρίζουν τη ρωσική αγροτιά είναι ότι έγιναν πάρα πολλοί συμβιβασμοί με αυτούς τους πρακτικούς ηλίθιους και στενόμυαλους εγωιστές: ότι δεν ακολουθήθηκε πλήρως η συμβουλή της αριστερής πτέρυγας του στρατοπέδου των μη πρακτικών ανθρώπων.

Δεν μπορούμε να δώσουμε περισσότερα παραδείγματα. Καλούμε όμως με κάθε ειλικρίνεια όσους θέλουν να σκέφτονται για τον εαυτό τους, να μελετήσουν την ιστορία οποιασδήποτε από τις μεγάλες κοινωνικές αλλαγές που έγιναν στην ανθρωπότητα από την εποχή της εμφάνισης των Κοινοτήτων έως τη Μεταρρύθμιση και τη σημερινή εποχή μας. Θα δουν ότι η ιστορία δεν είναι παρά ένας αγώνας ανάμεσα σε κυβερνώντες και κυβερνώμενους, καταπιεστές και καταπιεζόμενους, ένας αγώνας στον οποίο το στρατόπεδο των πρακτικών συντάσσεται πάντα με τους κυβερνώντες και τους καταπιεστές, ενώ το στρατόπεδο των μη πρακτικών συντάσσεται με τους καταπιεσμένους* και θα δουν ότι ο αγώνας πάντοτε τελειώνει με την τελειωτική ήττα του στρατοπέδου των πρακτικών μετά από πολλή αιματοχυσία και βάσανα λόγω αυτού που οι ίδιοι οι πρακτικοί θεωρούν ως "πρακτική κοινή λογική" τους.

Αν οι αντίπαλοί μας, λέγοντας ότι είμαστε μη πρακτικοί, εννοούν μ' αυτό ότι εμείς προβλέπουμε την πορεία των γεγονότων καλύτερα απ' τους πρακτικούς κοντόφθαλμους δειλούς, τότε έχουν δίκιο. Αν όμως εννοούν ότι αυτοί οι πρακτικοί κάνουν καλύτερη πρόβλεψη των γεγονότων, τότε τους παραπέμπουμε στην ιστορία και τους ζητάμε να συμμορφώνονται με τα διδάγματά της πριν προβάλλουν αυτόν τον υπερφίλο ισχυρισμό.

FREEDOM 21

Ιούνιος 1888

Σημειώσεις

Η **πρακτικότητα** του ουτοπισμού ήταν το κύριο θέμα των βιβλίων του Κροπότκιν **Λόγια ενός Ξεγεγερμένου** και Η **Κατάκτηση του Ψωμιού**.

Ο Τσαρλς Ουώρρεν (1840–1927) ήταν επαγγελματίας στρατιώτης που υπηρέτησε ως επιθετικός Αρμοστής της Μητροπολιτικής Αστυνομίας του Λονδίνου από το 1886 έως το 1888.

Ο Ζωρζ Μπουλανζέ (1837–1891) ήταν επαγγελματίας στρατιώτης που έγινε δημοφιλής πολιτικός και σχεδόν αποπειράθηκε να καταλάβει την εξουσία στη Γαλλία το 1889. Ο Τζακ Γκουλντ (1836–1892) ήταν από τους μεγαλύτερους αμερικανούς κεφαλαιούχους και ιδιοκτήτης σιδηροδρόμου.

Η καμπάνια ενάντια στη **δουλεία των Νέγρων** στις νότιες Η.Π.Α. διήρκεσε μέχρι τον Εμφύλιο Πόλεμο του 1861–65 και τη Χειραφέτηση 4 εκατ. σκλάβων το 1865. Η καμπάνια ενάντια στη **δουλοπαροικία των χωρικών** διήρκεσε στη Ρωσία μέχρι τη Χειραφέτηση 40 εκατ. δουλοπάροικων το 1861. Και στις δύο περιπτώσεις η νομική χειραφέτηση θεωρείτο επικίνδυνα ριζοσπαστική αλλά την εποχή εκείνη είχε πολύ μικρή διαφορά.

Με **Μεταρρύθμιση** εννοείται η Προτεστάντική Μεταρρύθμιση του 16ου αιώνα.

Το πρόβλημα της σταθεροποίησης του αστικού μεταπολεμικού καθεστώτος στη Γερμανία καθορίζεται εν γένει από το ότι η αστική τάξη, που διευθύνει την οικονομία, έχει μειωθεί πάρα πολύ και δεν μπορεί πια ν' ασκεί μόνη της την εξουσία. Αν δεν θελήσει να χρησιμοποιήσει το εξαιρετικά επικίνδυνο όπλο της στρατιωτικής δικτατορίας, για να διατηρήσει την εξουσία αυτή πρέπει να συνδεθεί με στρώματα που παρότι δεν ανήκουν κοινωνικά στην αστική τάξη, της προσφέρουν την απαραίτητη υπηρεσία της επέκτασης της κυριαρχίας του αστισμού μέσα στον λαό, γινόμενα έτσι ο πραγματικός ή τελικός φορέας της.

[Στη συνέχεια γίνεται μια σύγκριση μεταξύ Έμπερτ και Χίτλερ, και εκφράζεται η άποψη ότι ο εθνικοσοσιαλισμός θα πρέπει ν' αντικαταστήσει τη σοσιαλδημοκρατία και τις λειτουργίες της και να γίνει η μεγάλη βάση για την κυριαρχία του αστισμού στη Γερμανία.] Για την εκπλήρωση αυτού του έργου η σοσιαλδημοκρατία είχε μια ιδιότητα την οποία στερείται—τουλάχιστον μέχρι τώρα....—ο εθνικοσοσιαλισμός. Η σοσιαλδημοκρατία, χάρη στον κοινωνικό της χαρακτήρα ως καθαρά εργατικό κόμμα, παρείχε στο σύστημα όχι μόνο την πολιτική δύναμη για τη στερέωση της ταξικής κυριαρχίας αλλά κάτι πολυτιμότερο και διαρκές: το πλεονέκτημα της οργανωμένης εργατικής τάξης, την οποία έδενε σφιχτά στο αστικό κράτος, παραλύοντας κάθε επαναστατική δράση.

Για τη σταθεροποίηση του αστικού καθεστώτος πραγματοποιήθηκε στην πρώτη μεταπολεμική περίοδο η διάσπαση της εργατικής τάξης μέσω της αύξησης των μισθών και μέσω των κοινωνικο-πολιτικών κατακτήσεων, με τις οποίες εξαργύρωσε η σοσιαλδημοκρατία την επαναστατική δράση. Οι κατακτήσεις αυτές ήσαν ένας προστατευτικός φραγμός, χάρη στον οποίο το εργαζόμενο και καλο-οργανωμένο τμήμα της εργατικής τάξης απολάμβανε στην αγορά εργασίας....σημαντικά προνόμια σε σύγκριση με τις άνεργες και ταλανιζόμενες μάζες των κατωτέρων στρωμάτων, και είχε μια σχετική προστασία από τις επιπτώσεις της ανεργίας και της γενικής κρίσιμης οικονομικής κατάστασης. Τα πολιτικά σύνορα μεταξύ σοσιαλδημοκρατίας και κομμουνισμού καθορίζονται σχεδόν επακριβώς από τη γραμμή του φράγματος αυτού.

Το "ξεπούλημα" της επανάστασης από τη σοσιαλδημοκρατία σήμαινε μετατόπιση της πάλης από τις επιχειρήσεις και τους δρόμους στο Κοινοβούλιο, το Υπουργείο και την Καγκελαρία—δηλαδή, ο αγώνας "από τα κάτω" μετετράπη σε αγώνα εξασφάλισης "από τα πάνω". Στο εξής, η σοσιαλδημοκρατία και η συνδικαλιστική γραφειοκρατία, και μαζί με αυτές το τμήμα της εργατικής τάξης που αυτές καθοδηγούσαν, προσδέθηκαν στο αστικό κράτος και την από κοινού άσκηση της πολιτικής, η οποία διήρκεσε τόσο, όσο εξακολουθούσαν να υπάρχουν διεκδικήσεις που αυτές μπορούσαν να τις υπερασπίσουν, και όσο τις ακολουθούσαν οι εργατικές μάζες. Τέσσερα είναι τα σημαντικότερα συμπεράσματα αυτής της ανάλυσης:

- 1) Η πολιτική του "μικρότερου κακού" δεν αποτελεί "τακτική"—συνιστά την ίδια την πολιτική ουσία της Σοσιαλδημοκρατίας.
- 2) Για τη συνδικαλιστική γραφειοκρατία είναι πιο αναγκαία η σύνδεσή της με την κρατική εξουσία παρά με τον μαρξισμό, δηλαδή τη σοσιαλδημοκρατία. Αυτό έχει πολύ μεγάλη αξία για κάθε Αστικό Κράτος που θέλει να επωφεληθεί των υπηρεσιών της.
- 3) Η σύνδεση συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας και Σοσιαλδημοκρατίας διατηρείται πολιτικά όσο υπάρχει Κοινοβουλευτισμός. Παύει να υφίσταται με την πτώση του Κοινοβουλευτισμού.
- 4) Ο μονοπωλιακός καπιταλισμός δεν μπορεί να στηρίζεται σ' ένα φιλελεύθερο κοινωνικό καθεστώς παρά μόνον όταν λειτουργεί αυτόματα ένας μηχανισμός διάσπασης της εργατικής τάξης. Ένα αστικό καθεστώς που έχει συμφέρον να διατηρεί φιλελεύθερους κοινωνικούς θεσμούς δεν αρκεί μόνο να είναι κοινοβουλευτικό αλλά πρέπει και να έχει ως στήριγμα τη Σοσιαλδημοκρατία, στην οποία και να επιτρέπει αρκετές κατακτήσεις. Ένα αστικό καθεστώς που εκμηδενίζει αυτές τις κατακτήσεις είναι υποχρεωμένο να θυσιάσει τη Σοσιαλδημοκρατία και τον Κοινοβουλευτισμό, να βρει ένα άλλο στήριγμα στη θέση της Σοσιαλδημοκρατίας και να περάσει σ' ένα ανελεύθερο κοινωνικό καθεστώς.

Το πέρασμα αυτό γίνεται αυτή τη στιγμή διότι η οικονομική κρίση έχει συντρίψει τις κατακτήσεις της Σοσιαλδημοκρατίας, όμως βρίσκεται στην πιο επικίνδυνη φάση επειδή μαζί με την εξαφάνιση αυτών των κατακτήσεων παύει ταυτόχρονα να λειτουργεί και ο μηχανισμός διάσπασης της εργατικής τάξης, που είχε ως βάση του αυτές τις κατακτήσεις. Μια άλλη συνέπεια είναι ότι οι εργατικές μάζες τείνουν προς τον κομμουνισμό ενώ η αστική εξουσία τείνει να πάρει τη μορφή στρατιωτικής δικτατορίας. Η σωτηρία

από αυτή την καταστροφή είναι δυνατή μόνο στην περίπτωση που η διάσπαση της εργατικής τάξης κι η σύνδεση ενός τμήματός της με την Κρατική Εξουσία επιτευχθεί με άλλο τρόπο, δηλαδή άμεσα, αφού ο παλιός μηχανισμός της αυτόματης διάσπασης της εργατικής τάξης δεν μπορεί πια να ξαναλειτουργήσει με ικανοποιητικό τρόπο. Από την κατάσταση αυτή προκύπτουν οι θετικές δυνατότητες και τα καθήκοντα για τον Εθνικοσοσιαλισμό.

Αν οι Εθνικοσοσιαλιστές κατόρθωναν να εντάξουν τα συνδικάτα σε μια φασιστική κοινωνική οργάνωση, όπως το είχε καταφέρει προηγουμένως η Σοσιαλδημοκρατία στα πλαίσια μιας φιλελεύθερης κοινωνικής οργάνωσης, ο Εθνικοσοσιαλισμός θα έπαιζε έτσι έναν απαραίτητο ρόλο για τη μελλοντική ισχυροποίηση της αστικής τάξης και θα έβρισκε αναγκαστικά την οργανική του θέση μέσα σε αυτό το κοινωνικό και κρατικό σύστημα. Ο κίνδυνος μιας εξέλιξης προς τον κρατικό καπιταλισμό ή, ακόμα, προς τον Σοσιαλισμό, κίνδυνος που συχνά μας προβάλλεται ως επιχείρημα ενάντια σε μια τέτοια συντεχνιακή ενσωμάτωση των συνδικάτων υπό τη διεύθυνση του Εθνικοσοσιαλισμού, στην πραγματικότητα **ματαιώνεται** με ένα τέτοιο σύστημα....**Τρίτη λύση δεν υπάρχει: είτε επανεδραίωση της αστικής κυριαρχίας είτε κομμουνιστική Επανάσταση.**

[Το κείμενο αυτό, μέρος του οποίου δημοσιεύουμε, είναι μία από τις "Επιστολές προς τους Γερμανούς Ηγέτες", τις οποίες συνέταξε και δημοσίευσε η Εθνική Ένωση της Γερμανικής Βιομηχανίας στις αρχές της δεκαετίας του 1930.]

ΑΓΟΡΙ ΣΕ ΜΗΧΑΝΑΚΙ

PATRIK FITZGERALD — 1994

Αγόρι σε μηχανάκι

Οδηγεί στη λεωφόρο

Τρέχει στη βροχή

Αγόρι σε μηχανάκι

Μπαίνει στη στροφή

Γλιστρά καθώς στρίβει

Αγόρι σε μηχανάκι

Πέφτει στο δρόμο

Καθώς το χέρι του γδέρνεται στην ασφαλτο

Μια μικρή φλόγα

Και μια μάζα κόκκαλα

Και αίμα

Και εξαρτήματα

Και το δέμα που μετέφερε

Εκτοξεύονται στο χορτάρι

Να ένας άγνωστος

Είναι όμως πολύ αργά

Για να καλέσει ασθενοφόρο

Και το δέμα σα να εκλιπαρεί

Ανοιγμένο — φανερώνοντας το περιεχόμενό του

Που αξίζει μια περιουσία

Η εταιρία δείχνει το ενδιαφέρον της

Στέλνοντας ένα τηλεγράφημα

Στέλνοντας λουλούδια στην οικογένειά του

Και ανησυχώντας διαρκώς για τη ζημιά

Και στον τόπο του δυστυχήματος

Ούτε το δέμα υπάρχει πια

Ούτε το πτώμα

Έτσι είναι η ζωή

Για επικοινωνία γράψτε στη διεύθυνση : Τ. Θ. 76148 Τ. Κ. 17110 Νέα Σμύρνη Αθήνα.